

Aan de Minister van Economische Zaken

nota

TER BESLISSING

Beslisnota bij Kamerbrief met antwoorden op vragen van de leden Bontenbal en Boswijk over het bericht dat Amerikaanse experts geheime communicatieapparatuur hebben aangetroffen in Chinese zonne-omvormers

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Digitale Economie

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum
26 juni 2025

Kenmerk
DGED-DE / 99658569

Bijlage

Kamerbrief antwoord op vragen van de leden Bontenbal en Boswijk over het bericht dat Amerikaanse experts geheime communicatieapparatuur hebben aangetroffen in Chinese zonne-omvormers

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Op 21 mei hebben de leden Bontenbal en Boswijk (beiden CDA) vragen gesteld over het bericht dat Amerikaanse experts geheime communicatieapparatuur hebben aangetroffen in Chinese omvormers voor zonnepanelen (kenmerk 2025Z09993). De minister van Klimaat en Groene Groei beantwoordt deze vragen mede namens de minister van Justitie en Veiligheid, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties en u. Deze beantwoording wordt parallel aan deze bewindspersonen voorgelegd.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met de bijgevoegde beantwoording.
- Na uw akkoord - en dat van de bewindspersonen van KGG, JenV en BZK - wordt deze beantwoording verzonden naar de Kamer.

Kernpunten

Toelichting op de vragen

- De vragen hebben betrekking op berichtgeving dat er in Amerika mogelijk ongedocumenteerde componenten zijn aangetroffen in omvormers van Chinese fabrikanten. Deze berichtgeving is gebaseerd op anonieme bronnen en in het artikel is niet beschreven om welke producten en leveranciers het gaat.
- De kamerleden vragen onder andere of dergelijke componenten in omvormers ook in Nederland actief zijn, en in hoeverre aankomende wet- en regelgeving de eventuele risico's mitigeert.
- EZ is verantwoordelijk voor wetgevingstrajecten gericht op de fabrikanten van hard- en software. De gedelegeerde handeling onder de Radioapparatuurrichtlijn (RED3.3def) en de Cyber Resilience Act (CRA)

introduceren cybersecurityeisen waaraan digitale producten op de Europese markt moeten voldoen.

- De antwoorden zijn ambtelijk afgestemd met het ministerie van Klimaat en Groene Groei, het ministerie van Justitie en Veiligheid, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, het Nationaal Cyber Security Centrum en de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur.
- In de beantwoording wordt ook invulling gegeven aan de toezegging¹ van de minister van Justitie en Veiligheid aan het lid Six Dijkstra (NSC) tijdens het Commissiedebat Nationale Veiligheid en Weerbaarheid van 15 mei 2025.
- De toezegging gaat in op de verantwoordelijkheid omtrent de omvormers van zonnepanelen en aanverwante apparatuur, en de wetgeving die daarvoor in de maak is.
- Er is daarnaast een motie van de leden Six Dijkstra en Postma (beiden NCS) aangenomen² die de regering verzoekt om in wetgeving, bijvoorbeeld binnen de Aanpak Vitaal, expliciet op te nemen dat zonnepanelen, omvormers, laadpalen, warmtepompen en vergelijkbare (consumenten)apparatuur niet door leveranciers uit het buitenland aan- en uitgezet mogen kunnen worden. Ambtelijk JenV geeft aan de motie via een andere Kamerbrief te beantwoorden.

Toelichting op verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheid voor de cybersecurity van omvormers en de eventuele effecten op de leveringszekerheid is verdeeld over verschillende departementen:

- U bent verantwoordelijk voor de cybersecurity van digitale producten.
- De minister van KGG is verantwoordelijk voor de leveringszekerheid van energie en in dit kader onder andere sectorverantwoordelijk voor het vitaal beleid voor de energiesector.
- De minister van JenV is coördinerend bewindspersoon voor cybersecurity.
- De minister van BZK is verantwoordelijk voor de algemene inlichtingen- en veiligheidsdienst (AIVD).

¹ TZ202505-088.

² 30 821 Nr. 288.